

A DRHE Doktori Iskolájának

Képzési Terve

Hatályos: 2016. szeptember 1-től

Tartalomjegyzék

PhD képzés elemei.....	3
Mintatanterv.....	4
Komplex vizsga.....	5
Kutatási területek	6

PhD képzés elemei

A szervezett képzésben részt vevő doktorandusz a 8 félév tanulmányi ideje alatt 240 kreditet köteles megszerezni.

A doktori képzés két szakaszból áll: az első négy félév a képzési és kutatási szakasz (120 kredit), második pedig a kutatási és disszertációs szakasz (120 kredit). A negyedik félév végén, a képzési és kutatási szakasz lezárásaként, valamint a kutatási és disszertációs szakasz megkezdésének feltételeként a doktorandusznak komplex vizsgát kell tenni, amely méri, értékeli a tanulmányi, kutatási előmenetelt.

A doktori képzésbe bekapcsolódhat az is, aki a fokozatszerzésre egyénileg készül fel, feltéve, hogy teljesítette a felvétel követelményeit. A hallgatói jogviszony ebben az esetben a komplex vizsgára történő jelentkezéssel és annak elfogadásával jön létre.

A képzési és kutatási szakasz folyamán a doktorandusz 120 kreditet köteles megszerezni irányított kutatómunkával, valamint a doktori program keretében meghirdetett tantárgyak teljesítésével. A doktorandusz az előírt 120 kreditet az alábbi megosztásban köteles teljesíteni:

- a) kutatási területén végzett, irányított kutatómunka: 60 kredit,
- b) kutatási területén meghirdetett tantárgyak teljesítése: 18 kredit
- c) a két mellékszakján meghirdetett tantárgyak teljesítése: mellékszakonként 9, összesen 18 kredit,
- d) a Doktori Iskola által felkínált kötelezően választható kurzusok teljesítése: 12 kredit,
- e) egy tudományos publikáció összeállítása: 12 kredit.

A doktorképzés során a komplex vizsgát követően a fokozatszerzési eljárásban a hallgató a kutatási és disszertációs szakasz teljesítésével vesz részt, melynek célja a doktori értekezés lezárása és a fokozat megszerzése.

A kutatási és disszertációs szakasz folyamán a doktorandusz 120 kreditet köteles megszerezni irányított kutatómunkával, publikációírással, kutatási területére eső tantárgyak oktatásával, valamint kutatási eredményeit bemutató tudományos előadások összeállításával és megtartásával. A doktorandusz a számára előírt 120 kreditet az alábbi megosztásban köteles teljesíteni:

- a) kutatási területén végzett, irányított kutatómunka: 60 kredit,
- b) 2 db. publikáció összeállítása: egyenként 12, összesen 24 kredit,
- c) oktatói tevékenység: összesen 16 kredit,
- d) szakmai tudományos előadás: egyenként 10, összesen 20 kredit.

Amennyiben a doktorandusz nem rendelkezik teológiai végzettséggel, a Doktori Szabályzat 14. § (4) bekezdése értelmében a mellékszakok területén megszerzendő kreditek terhére köteles valamelyik bibliai nyelvet elsajátítani, illetve a teológia szak szigorlatait pótlólag letenni.

A Doktori Tanács dönt más hazai, illetve külföldi egyetemen történő szakelőadás vagy gyakorlatvezetés kreditekkel történő értékeléséről, az így szerzett kreditek beszámításáról.

Minden egyéb, a (2)–(16) bekezdések hatálya alá nem tartozó, kredittel értékelhető

tudományos kutatói vagy a mesterszakok szintjét meghaladó tanulmányi munka kreditekkel való értékelésének és a doktorképzésbe való beszámításának kérdésében a témavezető előterjesztése alapján, egyedi elbírálás keretében a Doktori Tanács dönt, minden alkalommal az összes felmerülő kérdés mérlegelésével.

A hallgató előzetes tanulmányi terve szerint teljesítendő feladatok kreditértékét a doktori téma vezetője és a mellékszak tanárai állapítják meg és vezetik be a doktorandusz leckönyvébe.

Amennyiben a doktorandusz az előírt 240 kreditet megszerezte, tanulmányi idejének a leteltével a szervezett doktori képzésben való részvétele lezártnak tekinthető. Ezt a tényt a DRHE a doktorandusz számára kiállított abszolutóriummal igazolja. Az abszolváló doktorandusz hallgatói jogviszonya az egyetemmel megszűnik.

Mintatanterv

A képzési és kutatási szakasz ajánlott mintatanterve a következő (a nappali képzés itt megadott óraszámait a levelező képzésben 3-mal kell osztani):

Tantárgyak	Félévek				Kredit
	I.	II.	III.	IV.	
Doktori kutatómunka [1-4]	(Gy 15)	(Gy 15)	(Gy 15)	(Gy 15)	60
Publikációírás 1 [1-2]	--	--	(Gy 6)	(Gy 6)	12
Főszak [1-3]	(0+4 Gy 6)	(0+4 Gy 6)	--	(0+4 Gy 6)	18
Mellékszak 1 [1-3]	(0+2GY 3)	(0+2 K 3)	(0+2 Gy 3)	--	9
Mellékszak 2 [1-3]	(0+2 K 3)	(0+2 GY 3)	(0+2 K 3)	--	9
Kötelezően választható tárgyak [1-4]	(0+2 K/GY 3)	(0+2 K/GY 3)	(0+2 K/GY 3)	(0+2 K/GY 3)	12
Összes kredit:	30	30	30	30	120
Heti kontaktóra-szám:	10	10	10	2	

A kutatási és disszertációs szakasz ajánlott mintatanterve a következő:

Tantárgyak	Félévek				Kredit
	V.	VI.	VII.	VIII.	
Doktori kutatómunka [1-4]	(Gy 15)	(Gy 15)	(Gy 15)	(Gy 15)	60
Publikációírás 2 [1-2]	(Gy 6)	(Gy 6)	--	--	24
Publikációírás 3 [1-2]	--	--	(Gy 6)	(Gy 6)	
Oktatói munka [1-2]	(Gy 8)	---	(Gy 8)	---	16
Szakelőadás [1-2]	--	(0+2 K 10)	--	(0+2 Gy 10)	20
Összes kredit:	29	31	29	31	120

Komplex vizsga

(1) A doktori képzés során, a negyedik félév végén komplex vizsgát kell teljesíteni, mely méri, értékeli a tanulmányi, kutatási előmenetelt. A doktori fokozatszerzésre egyénileg felkészülő hallgatói jogviszonya a komplex vizsgára történő jelentkezéssel és annak elfogadásával jön létre.

(2) A komplex vizsgára történő jelentkezés feltételei:

- A doktori fokozatszerzés idegen nyelvi kötelezettségeinek teljesítése (18.§)
- A doktori képzés képzési és kutatási szakaszában 120 képzési kredit megszerzése (kivéve egyéni felkészülő)

A komplex vizsgát nyilvánosan, bizottság előtt kell letenni. A vizsgabizottság 5 tagból áll. Elnök: a tudományterületileg illetékes egyetemi tanár, tagok: mindkét melléktárgyas oktató és egy további külső tag. A bizottság szavazati joggal nem rendelkező tagja a témavezető, aki egyben a fősztárgy kérdező tanára.

A komplex vizsga két részből áll. Az elméleti részben a jelölt a választott fősztárgycsoport és a két választott mellékszak csoport témaköreiből tesz vizsgát

A disszertációs részben a jelölt számot ad a hittudományok területén szerzett és kutatási témájából releváns, átfogó ismereteiről. Ismerteti a doktori képzés második szakaszára vonatkozó kutatási tervét, valamint a disszertáció elkészítésének ütemezését.

A komplex vizsga két része között 15 perces szünetet kell tartani. A vizsga első, elméleti fele legalább 60 percig, maximum 90 percig tarthat. Ebből a mellékszak legfeljebb 30 percig. A vizsga disszertációs része legalább 30 perc.

A bizottság külön-külön értékeli a vizsga elméleti és disszertációs részét. A komplex vizsga elfogadásáról két lépésben dönt, titkos szavazással. A jelölt a vizsgát akkor teljesítette, ha annak mindkét részét teljesítette.

A Bizottság az *elméleti rész* keretében, egyenként dönt mindhárom szakcsoport tantárgyi vizsgájának elfogadásáról.

I) Igen/nem szavazással - elfogadottnak minősül a vizsga, amennyiben a jelölt megszerezte az igen szavazatok 2/3-át. Sikertelen vizsga esetén a jelölt az adott vizsgaidőszakban további egy alkalommal megismételheti a vizsgát a nem teljesített tárgy(ak)ból.

II) A komplex vizsga elméleti részét a bizottság elfogadta, ha mindhárom szakcsoport tantárgyi vizsgáját elfogadta.

III) Az elfogadott tantárgyi vizsgákat a bizottság számszerű értékeléssel (5 fokozatú), egyenként minősíti. A tantárgyi vizsga minősítése a leadott értékelések száradpontra kerekített matematikai átlaga. Az eredmények beszámítanak a doktori fokozat végső minősítésébe.

A *disszertációs rész* értékeléséhez a témavezető előzetes, írásos véleményezést készít a vizsgázó kutatási tervéről, a doktori dolgozatra irányuló addigi munkájáról és eredményeiről. A bizottság, a jelölttel lefolytatott kollokviumot követően, titkos szavazással, megfelelt/nem megfelelt minősítéssel dönt a vizsga elfogadásáról. Elfogadottnak minősül a részvizsga, amennyiben a jelölt megszerezte az igen szavazatok 2/3-át. A sikertelen disszertációs részvizsga nem megismételhető.

A komplex vizsga eredményét a Doktori Tanács hagyja jóvá.

A doktorandusznak a komplex vizsga sikeres teljesítését követő három éven belül a doktori szabályzatban meghatározottak szerinti doktori értekezést kell benyújtania. Ez a határidő Nftv 45.§ (2) bekezdésében szabályozott, különös méltányolást érdemlő esetekben legfeljebb egy évvel meghosszabbítható. A fokozatszerzési eljárásban a hallgatói jogviszony szünetelése legfeljebb két félév lehet.

Kutatási területek

A DRHE nyolc tanszéke átfogja a teológia tudományának valamennyi területét. Így a kutatás magas színvonalának érdekében a kutatási témák kijelölése, a kutatás irányítása és segítése nem tanszékcsopontonként, hanem tanszékenként történik.

Doktori témakiírók és a kutatási témák listája:

Doktori téma kiírója	Kutatási téma
Baráth Béla Levente	Egyháztörténet: – a Kárpát-medencei protestáns egyház, társadalom és művelődés a 19–20. században, különös tekintettel a tiszántúli és tiszáninneni régiókra

Doktori téma kiírója	Kutatási téma
Bodó Sára	Gyakorlati teológia: – pasztorálpszichológia – katechetika – a bátorító katechézis – veszteségek, gyász pasztorálpszichológiai megközelítése
Enghy Sándor	Ószövetség: – kispróféták – judaisztika – héber grammatika
Fazakas Sándor	Etika: – protestáns szociáletika – egyház és társadalom kapcsolatrendszere – a múltfeltárás teológiai szempontjai és szociáletikai aspektusai – kybernetika (egyházkormányzás) – bioetika, gazdaságetika
Fekete Károly	Gyakorlati teológia: – az istentisztelet múltja és jelenkori problémái – a keresztyén igehirdetés története – gyülekezetépítés – hymnológia – egyházművészet
Gaál Sándor	Misszió- és Felekezettudomány: – hazai és nemzetközi missziótörténet – missziológia – egyházi és vallási kisközösségek – ökumenika
Gonda László	Misszió- és Felekezettudomány: – missziológia, ökumenika – XX. századi magyar és egyetemes missziótörténet – a kortárs, nem-nyugati keresztyénség missziói jelentősége – magyar–holland református egyházi kapcsolatok a XX. században – protestáns diaszpórák a Kárpát-medencében – a keresztyén misszió ekkleziológiai vonatkozásai
Hodossy-Takács Előd	Bibliai teológia és vallástörténet: – bibliai archeológia, kortörténet – bibliai és általános vallástörténet – ókori keleti kultúrák – óizraeli történetírás
Hörcsik Richárd	Egyháztörténet: – egyetemes egyháztörténet – a reformáció története Közép-Európában – általános és protestáns művelődéstörténet – protestáns iskola- és neveléstörténet – a kálvinizmus magyar öröksége – Az európai integráció kérdései
Kókai Nagy Viktor	Újszövetség: – páli levelek teológiája – a próféták és a karizmatikus egyházvezetés

Doktori téma kiírója	Kutatási téma
	– a hellenizmus kora és Josephus művei
Kovács Ábrahám	Dogmatika: – eszkatológia, millennializmus és apokaliptika – ekkleziológia – szótériológia – theologia religionum – zsidóság és protestantizmus a liberalizmus korában
Kovács Krisztián	Etika: – protestáns szociáletika – teológiai bioetika – politikai etika
Kustár Zoltán	Ószövetség: – bibliai héber és arám nyelvészet – ószövetségi és intertestamentális irodalom – ószövetségi teológia – ószövetségi hermeneütika – ószövetségi szöveghagyományozás – Izrael és az ókori Kelet kapcsolata
Németh Áron	Ószövetség: – bibliai héber és arám nyelvészet – ószövetségi írásmagyarázat – ószövetségi hermeneütika – ószövetségi szöveghagyományozás – az ókori Közel-Kelet vallásai
Pásztori-Kupán István	Rendszeres teológia: – az első négy évszázad keresztyén dogmatörténete
Peres Imre	Újszövetség: – újszövetségi teológia – görög-római vallástörténet – bibliai kánontörténet – reformátori bibliafordítások – vallásandragógia

A DRHE Doktori Iskolájának képzési terve a 2018/19. tavaszi félévében

A Neptunban, választható önálló tanegységként felvehető kurzusok nappali/ösztöndíjas és költségtérítéssel képzésben résztvevő PhD hallgatók számára.

Egyház a modern társadalomban

Kód: DIV01

(Tömbösített: 2019. 03. 19., 03.27., 04. 02.)

Cél:

Megismerni protestáns egyház társadalmi jelenlétének és szerepének teológiai és társadalomtudományi szempontjait, valamint elsajátítani a társadalmi szerepvállalásból származó kihívások tudományos igényű teológiai reflektálásának módját, nemzetközi kitekintéssel

A kurzus teljesítésével a hallgató megismerkedik egyrészt a rendszeres teológia, közelebbről az ekklesiológia és pneumatológia normatív kérdésvetéseivel és összefüggéseivel, másrészt képes lesz mindezt elhelyezni a modern társadalom élet- és értékrendjében, kritikai igénytel

Tantárgyi tematika:

- A protestáns egyházértelmezés ökumenicitása és a demokráciához való viszonya (H.-P. Grosshans, 2019.03.20)
- Kereszténység és demokrácia Európában (a hatalom és a hatalommal való visszaélés bibliai példái, liberális demokrácia, a morál szerepe a hatalomgyakorlásban, ökumenikus állásfoglalások demokrácia-értelmezése – a ThUK és DRHE tanára, 2019.03.27.)
- A Lélek kitöltése az egyház és a társadalmi élet valóságára (M. Welker, Pneumatológiai koncepciója, 2019.04.02.)

A félelem reprezentációi

Kód: DIV02

(Tömbösített: 2019. 04. 26.)

Cél:

A félelemnek, mint az emberi kultúra és társadalmi viszonylatok kifejezési formájának leírása, a kiváltó mechanizmusok beazonosítása, valamint a jelenség tudományos és etika reflektálása, az erkölcsi véleményformálás segítésének igényével. A kurzus része DE Kulturális Archeológiai Kutatócsoportjának interdiszciplináris „érzelem-kutatás” programjának és folytatása a korábbi konferenciák tananyagának (erőszak, áldozat, szégyen, megbékélés)

A kurzus teljesítésével a hallgató képes lesz társadalmi jelenségek teológiai-etikai értékelésére, valamint betekintést nyerni teológiai fogalmak nem-egyházi közegben való relevanciájának megállítására

Tantárgyi tematika:

A félelem az egyik legalapvetőbb érzelem – azonban nemcsak egy érzelem, hanem a félelem és félelemkeltés viszonylatában a társadalmi viszonyok kifejezője is, amely a közösségi hierarchiában, a politikai élet összefüggéseiben, az élménytársadalom igényeinek kielégítésében és a médianyilvánosság különböző formáiban is megnyilvánul. Az emberi kultúra egyik legsajátosabb vonása, hogy különböző társadalmi és kulturális mechanizmusokat alakított ki a félelem megfékezésére. A félelemben ilyen módon összekapcsolódnak a biológiai és kulturális komponensek: az érzelem öntudatlan hatalma és a kulturálisan kialakított és rögzített képesség, hogy ezeket ellenőrizhetővé és kommunikálhatóvá tegyék. A félelem egy ambivalens jelenség, amely motiválhat vagy megbéníthat, elvezethet együttérzéshez vagy a szolidaritás megtagadásához, szövetségeket teremthet vagy éppen stigmatizálhat. A félelem egzisztenciális megélésével az ember rádöbbenhet egész létének kiszolgáltatottságára, esetlegességére és végességére. Legkésőbb a felvilágosodás és a tudományos forradalom óta a modernitás önértelmezéséhez szorososan hozzátartozott az az elképzelés, hogy a világ racionalizálása bizonyosságokat generál, amelyek az emberi életnek stabilitást kölcsönöznek. Ez a törekvés azonban csak még inkább hangsúlyozza az emberi lét alapvető esetlegességét, aminek következtében, mára mindentől, amit nem vagyunk képesek uralni, attól félünk. Mindez a félelmek megsokszorozódásához vezetett, és noha az ember minden tekintetben nagyobb biztonságban él, mint bármikor korábban, a félelmek nem tűntek el, hanem megjelentek azok a személyek és intézmények, akik ezzel visszaélnek, illetve ebből saját maguk számára előnyöket kovácsolnak.

A félelem határterületet képez korábbi rendezvényeink témáival, és utal a félelem és az erőszak, a szégyen és az áldozatiság tapasztalatainak összefüggéseire. A DRHE Doktori Iskolájának és a Debreceni Egyetem Kulturális Archeológia Kutatócsoportjának e soron következő konferenciája a félelem reprezentációinak lehetséges értelmezési lehetőségeit keresi a vallástudomány és teológia, a filozófia és irodalomtudomány, a szociológia és a politikatudomány, a jog és a művészi ábrázolások összefüggéseiben.